

অসম গৌৰৱ

লিখক

শ্ৰীবিচিত্ৰনাৰায়ণ দত্ত বৰুৱা, বি-এল

লয়াৰ্ছ বুক ষ্টল

গুৱাহাটী • অসম

প্ৰকাশক :

শ্ৰীখগেন্দ্ৰনাৰায়ণ দত্ত বৰুৱা

লয়াৰ্ছ বুক ষ্টল

গুৱাহাটী : অসম

দ্বিতীয় তাঙৰণ—জুলাই ১৯৬৬

বেচ—এটকা পঞ্চাচ পইচা

মুদ্ৰক :

শ্ৰীকালীচৰণ পাল

নবজীৱন প্ৰেছ

৬৬ গ্ৰে ষ্ট্ৰীট, কলিকতা-৬

সূচী

বিষয়	পৃষ্ঠা
দেশ আৰু দেশবাসী	১
নবকাম্বৰ	৬
বীৰ ভগদত্ত	৮
বাণবজা	৯
ভীষ্মক বজা	১১
কুমাৰ ভাস্কৰবৰ্মণ	১২
স্বৰ্গদেৱ চুকাফা	১৪
মহাৰাজ নৰনাৰায়ণ	১৬
বীৰ চিলাৰায়	১৯
বীৰ লাচিত	২০
শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ	২৩
জয়মতী কুঁৱৰী	২৮
মহাৰাজা ৰুদ্ৰসিংহ	৩৩
অকা বজা টাগি	৩৪
মণিৰাম দেৱান	৩৬
টিকেদ্ৰজিত	৩৮
বীৰ টীকট সিং	৪০
ৰাণী গাইদালো	৪৩
সোণাৰাম চাংমা	৪৫
১৯২৭ চনৰ পাণ্ডু কংগ্ৰেছ	৪৭
বিয়াল্লিছৰ গণ-আন্দোলন	৫০

অসম গৌৰৱ

দেশ আৰু দেশবাসী

আমি অসমৰ মানুহ। অসম ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত এখন প্ৰদেশ। অসমক পুৰণি কালত কামৰূপ বা প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰ বুলিছিল।

আগৰ দিনত আমাৰ অসমৰ একোৰে অভাৱ নাছিল। এতিয়া বিদেশীবিলাক অহাৰপৰা আমাৰ অভাৱ বাঢ়িছে। আমাৰ দেশত সকলো বকমৰ খেতি হয়। প্ৰায় সকলো ঠাইতে নদী, বিল, খাল, পুখুৰী আছে—গতিকে মাছ আদিও যথেষ্ট বকমে পোৱা যায়। প্ৰায় ঠাইতে জঙ্গল আছে, গতিকে গৰু মহ চৰিবলৈও একো অসুবিধা নাই। পুৰণি কালত লো, সোণ, ৰূপ আদিও যথেষ্ট বকম আছিল। প্ৰায় প্ৰত্যেক অসমীয়াৰ ঘৰে পান, তামোল, কল, নাৰিকল গছ, বাহ, খেৰ আছেই। আমাৰ দেশত সকলো প্ৰকাৰ খেতিও হয়—সৰিয়হ, ধান, মাহ, মৰাপাট, চাহপাত আদিৰ। আমাৰ দেশত কয়লা, কেৰাচিন তেল, পেট্ৰলিয়াম আদি খনিজ বস্তুও যথেষ্ট বকমে পোৱা যায়।

এইবোৰৰ বাহিৰেও কাপোৰ ববলৈ কপাহ, মেজাৰী আদিও পাহাৰবোৰত পোৱা যায়। তহুপৰি খাবলৈ সৰু

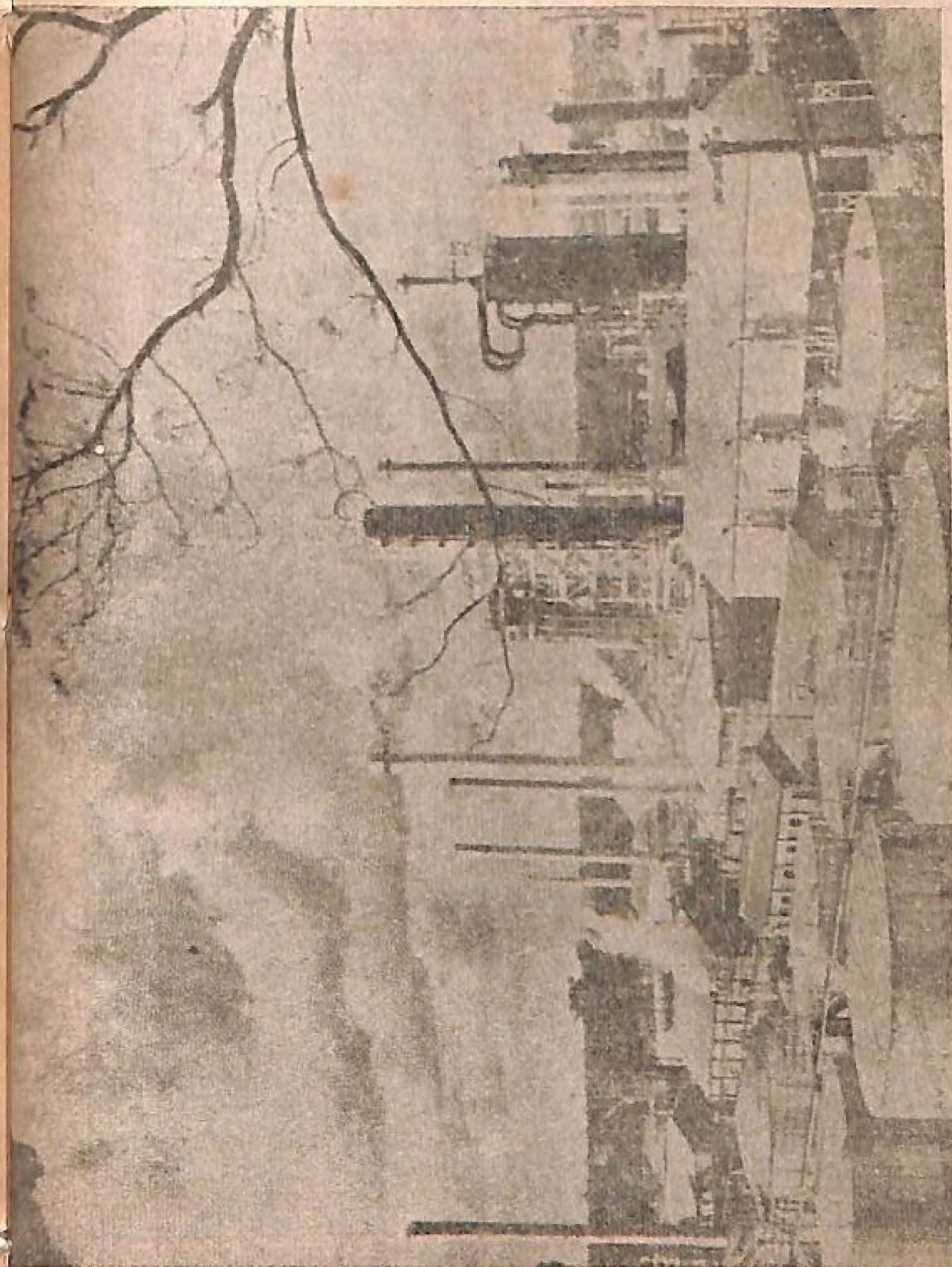
লোন, নানাপ্ৰকাৰ ফল—যেনে স্কমথিৰা, টেসা, আম, কঠাল ইত্যাদি; আলু, কচু আদি খাওঁ। গতিকে আমাৰ একোৰে অভাব নাই। আমাৰ দেশৰ জলবায়ুও ভাল, খেতিৰ বতৰত নিয়ম মতে পানী বৰষুণ হয়। গতিকে অসমক এক কথাত সোণৰ অসম বুলিব পাৰি।

এইবোৰ সুবিধাৰ বাহিৰেও আমাৰ দেশত সকলো জাতিৰে মানুহৰ বসতি আছে আৰু আছিল। সোণাৰী জাতিয়ে সোণাৰীৰ কাম, কমাৰে কমাৰৰ কাম, কুমাৰে কুমাৰৰ কাম, নাপিতে নাপিতৰ কাম কৰিছিল আৰু নগদ পইচাৰ ব্যৱহাৰ নকৰি বস্ত্ৰৰ দ্বাৰা আদান-প্ৰদান চলিছিল আৰু অসমীয়া তিৰোতাই নিজে কাপোৰ আদি বুই লৈছিল—একোৰে অভাব নাছিল।

আমাৰ দেশত সকলো ধৰ্ম্মৰে মানুহ আছে, হিন্দু, মুছলমান, বৌদ্ধ, খৃষ্টিয়ান—সকলো মিলে আছে, কাৰো লগত কাজিয়া পেচাল নাই। ইয়াৰ অধিবাসীসকলে শান্তিপ্ৰিয় ‘ভোদা অসমীয়া’ বুলি জনাজাত।

অসমৰ ভৈয়ামৰ অধিবাসীৰ লগত ওচৰ কাষৰত থকা পাহাৰীয়া জনজাতি ভাই সকলৰ লগত একো কাজিয়া পেচাল নাছিল আৰু নাই। তেওঁলোকৰ লগত বেহা-বেপাৰ আদি সুচাৰু ৰূপে চলি আছিল আৰু আছে। আনকি কিছুমানৰ লগত বিবাহ আদিৰো আদান প্ৰদান চলিছিল।

এই দেশত বহুত ৰজা, মহাৰজা, ধৰ্ম্মগুৰু; বহুত বীৰ আৰু বীৰাঙ্গনা; কবি, সাহিত্যিক আৰু নেতাৰ

তেল শোধনাগাৰ, ডিগবৈ

চাহ বাগিছা

জন্ম হৈছিল। দুখুণী অসম বীৰ-প্ৰসবিনী আছিল।
আমাৰ দেশ বহুত মঠ, মন্দিৰ, প্ৰাকৃতিক দৃশ্যৰে ভৰা।
ইয়ালৈ এবাৰ কোনো বিদেশী আহিলে ঘূৰি যাবলৈ
মন নকৰিছিল আৰু নকৰে। সেই কাৰণে বোধকৰোঁ
প্ৰবাদ আছে যে কামৰূপলৈ আহিলে মানুহ ভৰা হয়।

আজি আমাৰ অসমৰ কিছুমান গোবৰৰ কাহিনী
কম। এইবোৰ গোবৰময় কাহিনীৰপৰা সমগ্ৰ ভাৰতত
কিয়, সমগ্ৰ পৃথিৱীতে আমি স্থান পাইছোঁ।

কাপোৰ বোৰা

পৃথিৱীত চন্দ্ৰ দিবাকৰ থাকে মানে অসমৰ পুৰণি
কীৰ্ত্তি অমৰ হৈ থাকিব। অসম ধন্য, আমি অসমীয়া
জাতি ধন্য আৰু আমাৰ পুৰণি গোবৰত আমি অসমীয়া
সকল গোবৰাশিত।

নৰকাসুৰ

ভাৰতৰ পূব মূৰত আমাৰ অসম প্ৰদেশ। অতি পুৰণি কালত ইয়াৰ নাম প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰ, পাছত কামৰূপ আছিল। এই কামৰূপ ৰাজ্য পশ্চিমে সাগৰ পৰ্য্যন্ত আছিল। তেতিয়া এই দেশত বহুত অশুৰ, দানব আদি ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল। সেই সময়ত নৰকাসুৰ নামে এজন অশুৰ আমাৰ দেশৰ ৰজা আছিল।

সীতাৰ বাপেক জনক ৰজা বিদেহ (বৰ্ত্তমানে বিহাৰ) দেশৰ ৰজা আছিল। সেই জনক ৰজাৰে তোলনীয়া পুতেক আছিল নৰকাসুৰ। এই নৰকাসুৰ বিদেহ দেশৰ পৰা আমাৰ দেশ প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰলৈ আহে।

সেই সময়ত আমাৰ দেশত ঘটক নামেৰে কিৰাত বংশৰ এজন অনাৰ্য্য ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল। পিচে নৰকে ঘটকৰ লগত যুদ্ধ কৰি হৰুৱাই প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰৰ ৰজা হয়।

প্ৰথমতে নৰকাসুৰ বৰ ভাল ৰজা আছিল, পাছত লাহে লাহে ক্ষমতা বাঢ়ি অহকাৰী হবলৈ ধৰিলে। বিদৰ্ভ দেশৰ ৰাজকুঁৱৰী মায়াদেৱীক তেওঁ বিয়া কৰাইছিল। এওঁ আমাৰ কামাখ্যাদেৱীৰ মহাভক্ত আছিল। সেই গতিকে দেৱীৰ মাহাত্ম্যত তেওঁ বহুত ভাল ভাল কাম কৰিব পাৰিছিল। তেৱেঁই কামাখ্যাদেৱীৰ মন্দিৰ আৰু শিলৰ খটখটী কৰাই দিছিল।

পিচে লাহে লাহে নৰকাসুৰ অত্যাচাৰী হ'ল। দেশত মানুহৰ সুখ শান্তি নহোৱা হ'ল। অহকাৰ হলেই মানুহৰ ধ্বংস হয়। সেই কাৰণে নৰকাসুৰৰ লাহে লাহে পতন হবলৈ ধৰিলে।

সেই সময়ত দ্বাৰকাত শ্ৰীকৃষ্ণ ৰজা আছিল। নাৰায়ণেই শ্ৰীকৃষ্ণ ৰূপে জন্মগ্ৰহণ কৰে দুশক দমন আৰু

কামাখ্যাদেৱীৰ মন্দিৰ

শান্তক পালন কৰিবলৈ। নাৰায়ণ সকলোৰে দুখ-দুৰ্গতি নিবাৰক, গতিকে শ্ৰীকৃষ্ণই আমাৰ প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰলৈ আহি নৰকাসুৰক বধ কৰে। শ্ৰীকৃষ্ণই নৰকাসুৰক মাৰি তেওঁৰ পুতেক ভগদত্তক ৰজা পাতি থৈ যায়। শ্ৰীকৃষ্ণৰ পত্নী সত্যভামাও এই যুদ্ধলৈ অহা বুলি প্ৰবাদ আছে।

অশ্বক্ৰান্তত শ্ৰীকৃষ্ণ আৰু নৰকাসুৰৰ যুদ্ধ হৈছিল।

বীৰ ভগদত্ত

ভগদত্ত নৰকাসুৰৰ পুতেক। শ্ৰীকৃষ্ণই নৰকাসুৰক মাৰি এওঁক পুৰণি কামৰূপৰ ৰাজধানী—প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰৰ ৰজা পাতিছিল। এওঁ বৰ ডাঙৰ বীৰ আছিল; আনকি যুধিষ্ঠিৰে পতা ৰাজহুৱা যজ্ঞৰ ঘোঁৰা আটক কৰি ৰাখিছিল। পিচে অৰ্জুন আহিহে কোনো প্ৰকাৰে যুদ্ধ কৰি তেওঁক হৰুৱাই ঘোঁৰা মোকোলাই নিছিল।

দ্বাপৰ যুগত বৰ্ত্তমান দিল্লীৰ ওচৰত কুৰুক্ষেত্ৰ বোলা ঠাইত কোৰৱ আৰু পাণ্ডৱসকলৰ মাজত বৰ ডাঙৰ যুদ্ধ এখন হৈছিল; ইয়াকে কুৰুক্ষেত্ৰ যুদ্ধ বোলে। সেই যুদ্ধলৈ ভগদত্ত ৰজাইও বহুত কিৰাত সৈন্য আৰু বহুত হাতী লৈ যুদ্ধ কৰিব গৈছিল।

সেই কুৰুক্ষেত্ৰৰ যুদ্ধত শ্ৰীকৃষ্ণ পাণ্ডৱৰ ফলীয়া আছিল। কোৰৱসকলৰ সৈন্য সংখ্যা বহুত দেখি আমাৰ ভগদত্তই কোৰৱৰ ফলীয়া হৈ যুদ্ধ কৰিছিল। তেওঁক কিন্তু বাপেক নৰকাসুৰক মাৰি শ্ৰীকৃষ্ণইহে প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰৰ ৰজা পাতিছিল। পিচে “সিংহৰ এটা, শিয়ালৰ জাক জাক”। সেই যুদ্ধত কোৰৱসকল হাৰিল। আমাৰ ভগদত্ত ৰজাও অৰ্জুনৰ হাতত মৰা পৰিল। মহাভাৰতত লেখা আছে যে ভগদত্তই মহাপৰাক্ৰমে অৰ্জুনৰ লগত যুদ্ধ কৰিছিল। শ্ৰীকৃষ্ণ অৰ্জুনৰ সহায় নহলে ভগদত্তক

হৰুৱাব নোৱাৰিলেহেঁতেন। ভগদত্ত মৰিও তেওঁ প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰৰ নাম ৰাখিলে। আজিও তেওঁৰ কীৰ্ত্তি বুৰঞ্জীত অমৰ হৈ আছে আৰু অসমৰ গোৱৰ বৃদ্ধি কৰিছে।

বাণৰজা

অতি পুৰণি কালত বলি নামে এজন বৰ ডাঙৰ ৰজা আছিল। তেওঁ মহা দানী আছিল। এবাৰ শ্ৰীকৃষ্ণই পৰীক্ষা কৰিবলৈ যাই বটু বামন ৰূপ ধৰি দান খোজোতে বলি ৰজাই সমস্ত ধন ৰাজ্য দি দিছিল। এই বলি ৰজাৰে পুত্ৰ আছিল বাণৰজা।

বলি ৰজা আছিল কৃষ্ণ-ভক্ত, কিন্তু তেওঁৰ পুত্ৰ বাণৰজা আছিল শিৱ-ভক্ত। বৰ্ত্তমান তেজপুৰৰ নাম পুৰণি কালত শোণিতপুৰ আছিল। বাণৰজা এই শোণিতপুৰৰ ৰজা আছিল। এই বাণৰজাই নিৰ্মাণ কৰা বৰ্ত্তমানে তেজপুৰত ৰুদ্ৰপদ আৰু মহাভৈৰৱ মন্দিৰ আছে আৰু বাণৰজাৰ প্ৰাচীন অট্টালিকা আদিৰ ভগ্নাৱশেষও দেখা যায়। বাণৰজাৰ ঊষাদেৱী নামে এজনী বৰ ৰূপৱতী কন্যা আছিল আৰু এই ঊষাদেৱীৰ চিত্ৰলেখা নামে এজনী বৰ বিশ্বাসী সখীয়েক আছিল।

দ্বাৰকাত শ্ৰীকৃষ্ণৰ নাতিয়েক অনিৰুদ্ধক অবিবাহিত আছিল। চিত্ৰলেখাৰ কোশলত ঊষাদেৱীয়ে অনিৰুদ্ধকে গোপনে বিয়া কৰাই। চিত্ৰলেখা মায়াবিনী আছিল। তেওঁ মায়া কৰি অনিৰুদ্ধকে দ্বাৰকাৰপৰা আনি গোপনে ঊষাক বিয়া দিলে। অনিৰুদ্ধ শ্ৰীকৃষ্ণৰ নাতিয়েক, গতিকে তেওঁ কৃষ্ণ-ভক্ত। ইপিনে বাণৰজা কিন্তু শিৱ-ভক্ত— গতিকে বাণৰজাই এই খবৰ পাই ৰুদ্ৰমূৰ্ত্তি হৈ উঠিল আৰু অনিৰুদ্ধক বন্দী কৰি থলে আৰু বিয়াত সন্মতি নিদিলে।

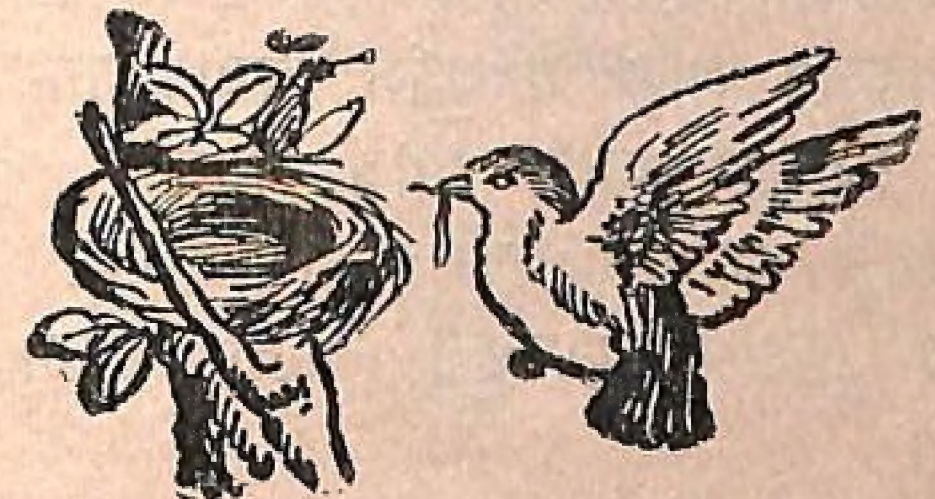
লাহে লাহে শ্ৰীকৃষ্ণই অনিৰুদ্ধক বন্দী কৰি থোৱা খবৰ পাই শোণিতপুৰলৈ আহে আৰু বাণৰজাৰ লগত যুদ্ধ কৰি হৰুৱাই। শেষত দুয়ো মিত্ৰতা কৰে আৰু শ্ৰীকৃষ্ণই ঊষা অনিৰুদ্ধক দ্বাৰকালৈ লৈ যায়। এই কাৰ্য্য আমাৰ অসমৰ বৰ গোবৰৰ কথা, কাৰণ ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণৰ নাতিয়েকে আমাৰ দেশৰ কন্যাক বিয়া কৰাইছিল। গতিকে অসমৰো গোবৰ আৰু লগতে অসমীয়াৰো গোবৰ।

ভীষ্মক ৰজা

অতি পুৰণি কালত যেতিয়া প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰত নৰকাসুৰ আৰু ভগদত্ত প্ৰভৃতি ৰজাসকলে ৰাজত্ব কৰিছিল, তেতিয়া শোণিতপুৰত বাণৰজা আৰু পূৰ্ব অঞ্চলত বিদৰ্ভ ৰাজ্যত ভীষ্মক ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল। ভীষ্মক ৰজাৰ ৰাজধানী আছিল কুণ্ডল্য নগৰ। আজিকালি এই কুণ্ডল্য নগৰক সদিয়া বোলে। সদিয়াৰ ওচৰত এতিয়াও কুণ্ডল্য নগৰৰ চিন-চাব দেখা যায়।

এই ভীষ্মক ৰজাৰেই ৰুহিণী নামে এজনী ৰূপৱতী কন্যা আছিল। তেওঁৰ ৰূপৰ কথা গোটেই ভাৰততে বিয়পি পৰিছিল। পিছত শ্ৰীকৃষ্ণই খবৰ পাই আহি ৰুহিণীক বিয়া কৰাই দ্বাৰকালৈ লৈ যায়। ইও এটা অসমৰ গোবৰৰ কথা—কাৰণ স্বয়ং শ্ৰীকৃষ্ণই আমাৰ অসমীয়া ছোৱালী বিয়া কৰাইছিল।

কুমাৰ ভাস্কৰবৰ্ম্মণ

আজিৰপৰা প্ৰায় তেৰশ বছৰমান পূৰ্বে কুমাৰ ভাস্কৰবৰ্ম্মণ নামে এজন বৰ ডাঙৰ ৰজাই প্ৰাগ্‌জ্যোতিষ-পুৰত ৰজা হৈছিল। আজি-কালি আমাৰ গোটেই ভাৰতৰ লগতে যেনে যোগাযোগ হৈছে, তেতিয়াও আমাৰ এই দেশৰ লগত যোগাযোগ আছিল।

ঠিক সেই সময়ত উত্তৰ ভাৰতত এজন বৰ ডাঙৰ ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল। তেওঁৰ নাম আছিল হৰ্ষবৰ্দ্ধন। আমাৰ ৰজা কুমাৰ ভাস্কৰবৰ্ম্মণৰ লগত তেওঁ মিত্ৰতা কৰিছিল। হৰ্ষবৰ্দ্ধন বৌদ্ধ আছিল কিন্তু ভাস্কৰবৰ্ম্মণ হিন্দু আছিল। তথাপিহে দুয়োৰো ভিতৰত বৰ সদ্ভাব আছিল; মাজে মাজে ভাস্কৰবৰ্ম্মণক মতাই নি ৰাজপত্নীত একে লগে বহাই বৰ সন্মান কৰিছিল। মানীহে মানীৰ মান বুজে।

আমাৰ দেশৰ পশ্চিমে বঙ্গদেশ। সেই বঙ্গদেশত গোৰ নামে এখন ৰাজ্য আছিল। সেই ৰাজ্য শশাঙ্ক নামে এজন ডাঙৰ ৰজাই চলাইছিল। পিচে তেওঁৰ অত্যাচাৰ শুনি কুমাৰ ভাস্কৰবৰ্ম্মণ আৰু হৰ্ষবৰ্দ্ধন দুয়ো লগলাগি শশাঙ্ক ৰজাক যুদ্ধত হৰুৱাই আৰু গোৰ ৰাজ্যৰ কিছুমান ঠাই অধিকাৰ কৰি আমাৰ দেশৰ ভিতৰুৱা কৰে আৰু তাৰ ফলত পুৰণি কামৰূপ ৰাজ্য বহল হয় আৰু গোৰৰ বাঢ়ে।

সেই সময়ত চীন মহাদেশৰপৰা হিউ-এন্‌চাঙ নামে এজন পৰিব্ৰাজক আহি প্ৰাগ্‌জ্যোতিষপুৰৰ বিষয়ে বহুত কথা চীনা ভাষাত লেখি লৈ গৈছিল। সেই বিৱৰণৰ পৰা আমাৰ দেশৰ বহু পুৰণি কথা জানিব পাৰোঁ।

হৰ্ষবৰ্দ্ধনৰ লগত ভাস্কৰবৰ্ম্মণৰ যোগাযোগ হোৱাত আমাৰ বৰ গোৰবৰ কথা হৈছিল আৰু আমাৰ প্ৰাচীন অসম কিমান বিখ্যাত আছিল সেইটো প্ৰমাণিত হৈছিল।

সমগ্ৰ ভাৰততে অসমৰ গোৰৰ বিয়পি পৰিছিল, কাৰণ উত্তৰ ভাৰতৰ ৰজা হৰ্ষবৰ্দ্ধনৰ মিত্ৰ আৰু সমান আসন পোৱা আমাৰ কুমাৰ ভাস্কৰবৰ্ম্মণ।

ভাস্কৰবৰ্ম্মণ অবিবাহিত আছিল। গতিকে তেওঁক কুমাৰ বুলিছিল। তেওঁ বহুত ভাল কাম কৰিছিল।

স্বৰ্গদেৱ চুকাফা

আমাৰ দেশৰ পূবে ব্ৰহ্মদেশ। ব্ৰহ্মদেশৰপৰা আমাৰ দেশলৈ আহিব লাগিলে পাতকাই পৰ্ব্বত পাৰ হৈ আহিব লাগে।

আজিৰ পৰা প্ৰায় আঠশ বছৰমান আগতে সেই ব্ৰহ্মদেশৰপৰা চুকাফা নামে এজন ৰজাই লগত বহুত হাতী, সৈন্য, ঘোঁৰা লৈ পূব ফালেদি আমাৰ দেশলৈ আহি পুৰণি কামৰূপ ৰাজ্যৰ পূব অঞ্চল অধিকাৰ কৰে। আমাৰ দেশলৈ অহাৰ পাছত তেওঁলোক আহোম বুলি জনাজাত হ'ল।

সেই সময়ত আমাৰ পুৰণি কামৰূপ ৰাজ্যত বহুতো জাতিৰ ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল; যেনে—মৰাণ, বৰাহী, নগা, চুতীয়া, কছাৰী ইত্যাদি।

কামৰূপ ৰাজ্যৰ পূব অঞ্চলত বৰ প্ৰতাপী মৰাণ আৰু বৰাহী এই দুই জাতিৰ ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল। তেতিয়া সেই অঞ্চলক সোমাৰ বুলিছিল।

চুকাফাই ব্ৰহ্মদেশ এৰি আহি প্ৰথমে এই দুই জাতিৰ ৰজাৰ ৰাজ্য লৈছিল; পাছত চুতীয়া, নগা, কছাৰী ৰজাক হৰুৱাই প্ৰায় গোটেই সোমাৰ ৰাজ্য অধিকাৰ কৰি লৈছিল। এই চুকাফা ৰজাই বৰ্ত্তমানে শিৱসাগৰৰ কিছুমান মাইল দূৰৈত চৰাইদেউ নামে ঠাইত

ৰাজধানী পাতিছিল। এওঁলোক ইন্দ্ৰবংশৰ, গতিকে জাৰ উপাধি স্বৰ্গদেৱ আছিল।

স্বৰ্গদেৱ চুকাফা বৰ বীৰ আছিল। এওঁ কোনো ক্ষতে হৰা নাছিল। ব্ৰহ্মদেশক মান দেশও বোলে। এওঁ মানদেশৰ মানুহ। স্বৰ্গদেৱ চুকাফা আৰু এওঁৰ লগৰ মানুহবিলাক ব্ৰহ্মদেশৰপৰা অহা—গতিকে এওঁৰ বংশধৰ সকলে আহোম বুলি জনাজাত হ'ল আৰু তেতিয়াৰপৰা আমাৰ দেশখনৰ নাম অসম হ'ল।

এওঁ বৰ ভাল ৰজা আছিল আৰু প্ৰজাক বৰ ভাল পাইছিল; আৰু এওঁ আমাৰ দেশৰ ভাষাকে চলাই আমাৰ ইয়াৰ স্থানীয় মানুহ বিলাকৰ লগত মিলি গৈছিল। এৱেঁই আহোম বংশৰ প্ৰথম ৰজা। ইংৰাজ সকল আহি আমাৰ দেশ অধিকাৰ কৰালৈ প্ৰায় ১০০ বছৰ এওঁৰ বংশধৰ আহোমসকলেই অসম ৰাজ্য চলাই আছিল।

মহাৰাজা নৰনাৰায়ণ

আমাৰ অসমৰ পশ্চিম ফালে কোচবেহাৰ ৰাজ্য পাঁচশমান বছৰৰ আগতে কোচৰাজ ৰাজবংশীবিলাক বৰ প্ৰতাপী হৈ উঠিছিল। তেওঁলোকে বঙ্গদেশৰ পূব অঞ্চল আৰু অসমৰ বহু ঠাইত ৰাজত্ব কৰিছিল।

কোচবেহাৰত বিশ্বসিংহ নামে এজন বৰ ডাঙৰ ৰজা আছিল। তেওঁৰ ওঠৰজন পুতেক আছিল। তাৰে ভিতৰত মল্লদেৱ আৰু শূৰধ্বজ নামে দুজন পুতেক বৰ নামজ্বলা হৈছিল। দুয়ো কাশীত গৈ লেখাপঢ়া, যুদ্ধবিদ্যা আদি শিকি আহিছিল। আজি-কালিও আমাৰ দেশৰ বহুত ল'ৰা-ছোৱালী কাশীত নানাপ্ৰকাৰ লেখাপঢ়া শিকিব যায় কিন্তু তেতিয়াৰ দিনতো আমাৰ দেশৰ লগত পশ্চিম দেশবোৰৰ ভিতৰত যোগাযোগ আছিল।

বিশ্বসিংহ মৰাৰ পাছত মল্লদেৱে নৰনাৰায়ণ নাম লৈ কোচ ৰাজ্যৰ ৰজা হয়, আৰু লগতে তেওঁৰ ভায়েক শূৰধ্বজ তেওঁৰ সেনাপতি হয়।

নৰনাৰায়ণ বৰ ডাঙৰ ৰজা আছিল আৰু সেই গতিকৈ তেওঁক মহাৰাজা বুলিছিল। তেওঁ বৰ ধাৰ্মিক উদাৰ ৰজা আছিল। আমাৰ অসমৰ ডাঙৰ ডাঙৰ বহুত পণ্ডিতক তেওঁৰ ৰাজসভাত ৰাখি ধৰ্ম, সাহিত্য চৰ্চা কৰিব দিছিল। অসমৰ হাজোৰ শ্ৰীৰাম সৰস্বতী নামে এজন ডাঙৰ পণ্ডিতৰ হতুৱাই 'অসমীয়া মহাভাৰত' লেখিব দিছিল।

শ্ৰীশঙ্কৰদেৱ, শ্ৰীমাধৱদেৱ আদি মহাপুৰুষসকলক ওঁ বৰ মান কৰিছিল। শ্ৰীশঙ্কৰদেৱে তেওঁৰ সভাত শেষ সন্মান পাইছিল। শেষত তেওঁৰ ৰাজ্যতে তিনিও না মহাপুৰুষ স্বৰ্গী হয়। মহাৰাজা নৰনাৰায়ণৰ সভা বহুত

মহাৰাজা নৰনাৰায়ণৰ ৰাজসভা

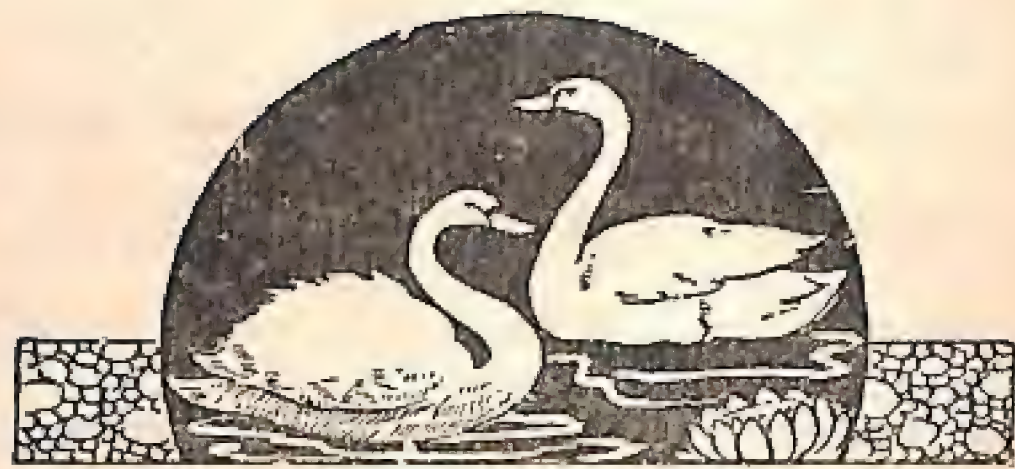
পণ্ডিত মানী গুণী মানুহৰে জিলিকি আছিল। মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱে তেওঁৰ ৰাজ্যত কেবাখনো সত্ৰ পাতিছিল আৰু জাহে সেই সত্ৰ ৰক্ষার্থে মাটি-বাৰী দান কৰিছিল।

পুৰণি কামৰূপৰ পশ্চিমে গৌৰ নামে এখন ছলমান ৰাজ্য আছিল। সেই ৰাজ্যৰ সেনাপতি আছিল কালাপাহাৰ। এওঁ আগতে হিন্দু আছিল, পিছত ছলমান হৈ হিন্দুৰ বহুত মঠ মন্দিৰ ধ্বংস কৰে। সেই কালাপাহাৰে কামৰূপ আহি কামাখ্যা মন্দিৰ, হাজোৰ হুয়গ্ৰীৱ মন্দিৰ আদি ধ্বংস কৰে। পিছত মহাৰাজা

নৰনাৰায়ণে সেইবোৰ মেৰামত কৰে। ৰজাৰ ছবিবোৰ মন্দিৰৰ গাত আঁকি থোৱা দেখা যায়।

গোঁহাই কমল নামে মহাৰজা নৰনাৰায়ণৰ এজন ভায়েক আছিল। এওঁক ৰাণাঘাট আদি বন্ধাৰ ভাৰ দিছিল। গোঁহাই কমলে বহুত আলি পছলি সাজে। সেই গোঁহাই কমলেই কোচবেহাৰৰপৰা উত্তৰ লক্ষ্মীমপুৰলৈ এটা বৰ ডাঙৰ আলি বান্ধিছিল। সেই আলিবাট এতিয়াও গোঁহাই কমল আলি নামে জনাজাত। এতিয়াও কামৰূপৰ বহু ঠাইত সেই আলিৰ ভগ্নাৱশেষ দেখা যায়।

আমাৰ অসমত যে ইমান দিন আগতে এনেকুৱা ডাঙৰ ৰজা আছিল এইটো বৰ গৌৰৱৰ কথা।

বীৰ চিলাৰায়

মহাৰজা নৰনাৰায়ণৰ ওঠৰজন ভায়েকৰ ভিতৰত শূৰুধ্বজ বৰ ডাঙৰ বীৰ আছিল। তেওঁ নৰনাৰায়ণৰ দেৱান আৰু সেনাপতি হয়। এওঁক চিলাৰায় বুলিছিল কাৰণ চিলাই তৎক্ষণাত আধাৰ খোৱাৰ দৰে অতি শীঘ্ৰে ৰাজ্য জয় কৰিব পাৰিছিল। এওঁৰ ক্ষমতাত্তেই পুৰণি কামৰূপ ৰাজ্যৰ বহুত ৰাজ্য আৰু বঙ্গদেশৰ গোৰ আদি ৰাজ্য কোচ ৰজাৰ তলতীয়া হয়। নগাওঁৰ কছাৰী ৰাজ্য, খাচীয়া পৰ্বতৰ জয়ন্তীয়া ৰাজ্য এওঁ জয় কৰি কোচ ৰাজ্যৰ তললৈ আনে।

সেই সময়ত অসমৰ উজনি আৰু নামনি অঞ্চলত আহোম সকলে ৰাজত্ব কৰিছিল। বীৰ চিলাৰায়ে নামনি অসমৰ বহু ঠাই, আৰু মণিপুৰ, ত্ৰিপুৰা, শ্ৰীহট্ট (চিলেট) আদিৰ ৰজাৰ লগত যুদ্ধ কৰি সেই সকলো ৰাজ্য জয় কৰে। আহোম ৰজাৰ লগতো এওঁৰ কেবাখনো যুদ্ধ হয়; শেষত আহোম ৰজাই তেওঁৰ ৰাজ্যৰ কিছু অংশ (নিম্ন অসম) চিলাৰায়ক এৰি দি মিত্ৰতা কৰে। চিলাৰায় মহাবীৰ আছিল। তেওঁৰ বীৰত্বই তেতিয়াৰ বহুওৰ অসমৰ গৌৰৱ বঢ়াইছিল।

বীৰ লাচিত

এওঁৰ বাপেকৰ নাম মোমাই তামুলী বৰুৱা আছিল। সৰুৰে পৰা লাচিত বৰ ভাল স্বভাবৰ আৰু সাহসী আছিল। এওঁ আহোম ৰজা চক্ৰধ্বজ সিংহৰ সময়ৰ বীৰ আছিল। এওঁ সেনাপতি নহোৱাৰ আগতে এবাৰ ভাটীৰ মুছলমানে অসম আক্ৰমণ কৰিছিল আৰু

বীৰ লাচিত

আহোম ৰজা সেই যুঁজত হাৰে। পিছত লাচিত বৰফুকনে আহোম ৰজাৰ সেনাপতি হৈ দিল্লীৰ মোগল সেনাক কেবাখনো যুদ্ধত হৰুৱাই। মোগল সৈন্যই একেবাৰে গুৱাহাটীকো দখল কৰি লৈছিল। পিছত লাচিতে সেই গুৱাহাটী পুনৰ উদ্ধাৰ কৰি লয় আৰু মোগল সৈন্যক একেবাৰে খেদি নি অসমৰ পৰা বাহিৰ কৰি মানাহ নদী পাৰ কৰি দি অসমৰ গোৰব ৰক্ষা

কৰে। সেই সময়ত গোটেই ভাৰতবৰ্ষতে লাচিত মহাবীৰ বুলি জনাজাত হ'ল আৰু অসমৰ গোৰব বাঢ়িল।

তেতিয়া দিল্লীত মোগল সম্ৰাট আছিল ঔৰংজেৰ। তেওঁ লাচিতৰ হাতত তেওঁৰ সৈন্য হৰা শুনি ৰামসিংহ নামে এজন হিন্দু সেনাপতিক অসম জয় কৰিবলৈ পঠায়। সেই সময়ত লাচিতে আমাৰ ৰাজ্য মোগলৰ

হাতৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ গুৱাহাটীৰ চাৰিও পিনে— বিশেষকৈ উত্তৰ গুৱাহাটী অঞ্চলত বহুত গড় সাজে যাতে নেকি ভবিষ্যতে মোগল সৈন্য আহিলে সেই গড় বোৰত থাকি আক্ৰমণ কৰিব পাৰে। ইপিনে ব্ৰহ্মপুত্ৰত বহুত ডাঙৰ ডাঙৰ নাও আৰু নাৱৰীয়াও যোগাৰ ৰাখে কাৰণ লাচিতে অনুমান কৰিছিল যে কেতিয়াবা নহয় কেতিয়াবা হান্‌খোৱা গাহৰীৰ দৰে মোগল সৈন্য আকৌ অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ ছপুণ বলে আহিব।

লাচিতৰ অনুমান ঠিকেই হ'ল। ৰামসিংহ সেনাপতি হৈ মোগল সৈন্য লৈ অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ আহি

“দেশতকৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়”

আজ্ঞাৰ্থীৰ পৰ্বতৰ নামনিত কোঠ বান্ধি অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ সাজু হ'ল। কিছুদিন পাছত যুদ্ধ আৰম্ভ হ'ল।

বীৰ লাচিতৰ সেনাপতিত্বত উত্তৰ গুৱাহাটীৰ শৰাইঘাট
বোলা ঠাইত এখন বৰ ডাঙৰ যুদ্ধ হয়।

সেই যুদ্ধত বীৰ লাচিত আৰু আহোম সৈন্য
মহাপৰাক্ৰমে যুদ্ধ কৰে আৰু মোগলক হৰুৱাই একেবাৰে
মানাহ নদী পাৰ কৰি দিলে। ৰামসিংহ পলাই যায়।
এইখনকে বিখ্যাত শৰাইঘাটৰ যুদ্ধ বোলে। এই যুদ্ধৰ
সময়তে মুছলমানক বাধা দিবলৈ এঠাইত এটা গড়
একে ৰাতিতে সাজিবলৈ লাচিতে মোমায়েকক আদেশ
দিছিল। কিন্তু বিশেষ কাৰণে মোমায়েকে হেলা কৰি
সেই কাম নকৰাত বীৰ লাচিতে মোমায়েকৰ মূৰ কাটি
পেলাইছিল আৰু কৈছিল—“মোমাইতকৈ মোৰ দেশ
ডাঙৰ”।

এই যুদ্ধত লাচিতে মোগলক হৰুৱাই অসমৰ
স্বাধীনতা ৰক্ষা কৰে, নহলে অসম মোগলৰ তলতীয়া
হব লাগিলহেঁতেন। এই কাৰ্য্যৰ পৰাই অসমৰ গোৰব
গোটেই ভাৰততে বিয়পি পৰিছিল। এইটো আমাৰ
অসমৰ বৰ ডাঙৰ গোৰব, কাৰণ মোগলক অসমে
হৰুৱাইছিল।

এই যুদ্ধৰ পাছত লাচিত গুৱাহাটীৰ বৰফুকন হয়
কিন্তু অলপ দিনৰ পাছতে তেওঁ মৃত্যুৰ মুখত পৰে।

শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ

নগাওঁ জিলাৰ বৰদোৱাৰ ওচৰত আলিপুখুৰী নামে
এখন গাঁৱত ১৪৪৯ খৃষ্টাব্দত শ্ৰীশঙ্কৰদেৱৰ জন্ম হৈছিল।
তেওঁ শিৰোমণি ভূঞা কুসুম্বৰৰ পুত্ৰ। তেওঁৰ মাক সৰুতে
স্বৰ্গী হয় আৰু বুঢ়ী মাক খৰসুতীয়ে তেওঁক প্ৰতিপাল
কৰে। তেওঁ ১২ বছৰ বয়সলৈ লিখাপঢ়া কৰা নাছিল।
পাছত মহেন্দ্ৰ কন্দলী নামে এজন ব্ৰাহ্মণ পণ্ডিতৰ
পঢ়াশালিত পঢ়ে আৰু অলপ দিনৰ ভিতৰতে সকলো
শাস্ত্ৰ জনা হয়।

শ্ৰীশঙ্কৰদেৱে প্ৰায় ১২ বছৰ কাল গোটেই ভাৰতবৰ্ষৰ
তীৰ্থবোৰ চাই ফুৰে আৰু ঘূৰি আহি গীতা ভাগৱত আদি
নানা শাস্ত্ৰৰ সাৰ সংগ্ৰহ কৰি আমাৰ অসমত ভাগৱতী ধৰ্ম্ম
প্ৰচাৰ কৰে। নগাঁৱত কছাৰী বিলাকৰ উপদ্ৰৱ হোৱাত
শ্ৰীশঙ্কৰদেৱে কামৰূপলৈ আহি বৰপেটাত থাকেহি।
তেতিয়া বৰ্ত্তমান কামৰূপ জিলা কোচ ৰজাৰ তলত
আছিল। কোচ ৰজা নৰনাৰায়ণ আৰু সেনাপতি টিলাৰায়ে
শ্ৰীশঙ্কৰদেৱক বৰ মৰম আৰু সন্মান কৰিছিল। ছয় কুৰি
বছৰ বয়সত শ্ৰীশঙ্কৰদেৱ স্বৰ্গী হয়।

বৰপেটাত শ্ৰীশঙ্কৰদেৱে শ্ৰীমাধৱদেৱক লগত লৈ
‘এক শৰণ নাম ধৰ্ম্ম’ প্ৰচাৰ কৰে। তাত নানা জাতিৰ মানুহ
আহি তেওঁৰ ধৰ্ম্ম গ্ৰহণ কৰে। শ্ৰীমাধৱদেৱ তেওঁৰ প্ৰধান
শিষ্য আছিল। তেওঁৰ মতে “এক দেৱ এক সেৱ” অৰ্থাৎ

ভগবান এজনহে, কেবল শ্রীকৃষ্ণই সকলো—গতিকে
শ্রীকৃষ্ণক আরাধনা করিলে আন সকলো দেবদেবীক পূজা
করা হয় অর্থাৎ যেনেকৈ গছের গুৰিত পানী দিলে তার আন

ঠাল-ঠেঙ্গুলিয়ে পাই, (সেইদৰে
এক ঈশ্বৰক চিত্তা কৰিলেই
হব, অত্যা অদৰ-দৰীক
দৰকাৰ নাই। ইয়াকে 'এক
শৰণ নাম ধৰ্ম' বোলে। আৰু
তেওঁৰ মতে কলি কালত নাম
কীৰ্তনেই সকলো।

গীতা, ভাগবত, পুৰাণ
আদি শাস্ত্ৰ সংস্কৃতত লেখা—
সৰ্বসাধাৰণে বুজি নাপাই;
গতিকৈ তেওঁৰ প্ৰিয় শিষ্য

শ্রীমাধবদেৱ আৰু আন আন শিষ্য আৰু ধৰ্ম্মাচাৰ্য্যক লগত
লৈ সেইবোৰ আমাৰ কোৱা ভাষাত পদত ৰচনা
কৰিছিল। আমাৰ দেশৰ ভাওনা নাট গীত আদি
তেওঁ বহুত নিজে ৰচনা কৰে আৰু অগ্ৰহ হতুৱাইও
কৰোৱাই। সকলোবোৰেই ধৰ্ম্মমূলক। আমাৰ দেশৰ
খোল, তাল, মৃদঙ্গ, নাগাৰা শ্রীশঙ্কৰদেৱে প্ৰচলন
কৰাইছিল। অসমত নানা ঠাইত ধৰ্ম্মালোচনাৰ খান সত্ৰ
স্থাপন কৰাইছিল। সমূহীয়া কৰি তাল খোল লৈ নাম
কীৰ্ত্তন কৰি মাহ প্ৰসাদ খোৱা প্ৰথা কেৱল সমগ্ৰ
ভাৰতৰ ভিতৰত অসমতেই; এই প্ৰথা শ্রীশঙ্কৰদেৱে

প্ৰচলন কৰে। আজিকো প্ৰতি অসমীয়াৰ ঘৰে ঘৰে গাঁৱে গাঁৱে এই নামকীৰ্ত্তন চলি আছে।

শ্ৰীশঙ্কৰদেৱ এজন ডাঙৰ মহাপুৰুষ আছিল। তেওঁৰ ঈশ্বৰ বিষ্ণু—গতিকৈ তেওঁৰ ধৰ্ম্মৰ নাম বৈষ্ণৱ ধৰ্ম্ম। তেওঁ এজন ডাঙৰ মহাপুৰুষ আছিল গতিকে তেওঁৰ ধৰ্ম্মক ‘মহাপুৰুষীয়া ধৰ্ম্ম’ বোলে।

তেওঁ বহুত পুথি ৰচনা কৰে; তাৰ ভিতৰত কীৰ্ত্তন, দশম, পুৰণি অক্ষীয়া নাট কিছুমান, যেনে পাৰিজাত হৰণ, কৰ্ণাটী হৰণ ইত্যাদি প্ৰধান। তেওঁ সংস্কৃত ভাষাত তেওঁৰ ভক্তিৰ মতৰ বিষয়ে ‘ভক্তি ৰত্নাকৰ’ বুলি এখন সংস্কৃত শাস্ত্ৰ লিখিছিল।

শ্ৰীশঙ্কৰদেৱ অতি শ্ৰীমন্ত পুৰুষ আছিল। তেওঁ লিখা ধৰ্ম্মশাস্ত্ৰ সকলোকে মূল কৰি অসমীয়া সাহিত্য ৰচনা হৈছে। তেওঁ অসমীয়া জাতিক ধৰ্ম্ম দিলে, সাহিত্য দিলে—নামঘৰা সত্ৰ, ভাৱনা দিলে। তেওঁৰ এইবোৰ দানৰ পৰাই অসমীয়া জাতিৰ গোবৰ বাঢ়িলে—নহলে আজি অসমীয়া জাতি চীন আৰু ব্ৰহ্মদেশৰ মানুহৰ দৰে হৈ থাকিব লাগিলেহেঁতেন আৰু ভাৰত যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ লগত সমানে যাব নোৱাৰিলেহেঁতেন। স্বয়ং ভগবানে যেনিবা শ্ৰীশঙ্কৰদেৱ হৈ আহি অসমত জন্ম লৈ অসমীয়া জাতিৰ চকু মেল খুৱালে আৰু সকলো বিষয়তে জ্ঞানৰ পোহৰ দিলে। তেওঁৰ ৰচিত কীৰ্ত্তন-মোক্ষা আৰু তেওঁৰ প্ৰিয় শিষ্য শ্ৰীমাধৱদেৱৰ ৰচিত নাম-মোক্ষা আজি অসমীয়াৰ ঘৰে ঘৰে। তেওঁ আৰু তেওঁৰ শিষ্য

সকলে স্থাপন কৰা সত্ৰ বোৰৰ বাহিৰেও আজি অসমীয়াৰ গাঁৱে গাঁৱে ৰাজহুৱা নামঘৰ। অসমত যি দৰে সমূহীয়া সত্ৰ আৰু নামঘৰ আছে, ভাৰতৰ কোনো প্ৰদেশতে নাই। এইবোৰ স্থাপনৰ মূল শ্ৰীশঙ্কৰদেৱ, শ্ৰীমাধৱদেৱ, শ্ৰীদামোদৰদেৱ আৰু আন আন মহাপুৰুষ সকল। তিনিওজনা মহাপুৰুষে কোচবেহাৰত স্বৰ্গী হয়।

আজি শ্ৰীশঙ্কৰদেৱক বাদ দিলে অসমীয়াৰ একো নাথাকে।

তেৱা আমাৰ অসমীয়াৰ গোবৰ স্থল।

জয়মতী কুঁৱৰী

অসমত কেবাজনীও বিখ্যাত তিৰোতাৰ জন্ম হৈছিল যেনে বাণী সাম্ৰণী, বীৰাক্ষৰী, মূল্য পাতক, বাণী চন্দ্ৰপ্ৰভা, অমৃতপ্ৰভা, ফুলেশ্বৰী কুঁৱৰী আৰু সতী জয়মতী—এওঁলোকে অসমৰ নাৰী সমাজৰ গৌৰৱ ৰক্ষা কৰিছে।

জয়মতী কুঁৱৰী

স্বৰ্গদেৱ গদাধৰ সিংহ ৰজা এওঁৰ স্বামী আছিল। প্ৰায় তিনিশ মান বছৰ আগতে আহোম ৰজা লক্ষ্মী ৰজা আহোম ৰাজপাটত বহিছিল। তেওঁ ৰজা হৈয়ে ভয়ত তেওঁৰ বংশৰ অন্যান্য ৰজা হব পৰা কোঁৱৰ সকলক মাৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলে।

সেই সময়ত তুঙখুঙ্গীয়া ফৈদত লাঙি গদাপাণি নামে এজন বলী কোঁৱৰ আছিল। লৰা ৰজাই ভয় কৰি

এওঁক মাৰিবলৈ যত্ন কৰিলে। পিচে এওঁ ধৰা নিদি পলাই গ'ল। এৱেঁই সতী জয়মতীৰ গিৰিয়েক। এই লাঙি গদাপাণিয়েই আমাৰ গদাধৰ ৰজা।

গদাপাণিক বিচাৰি নেপাই তেওঁৰ ঘৈণীয়েক জয়মতীক ধৰি অনালে আৰু তেওঁৰ স্বামী ক'ত আছে সুধিলে। জয়মতীয়ে কিন্তু তেওঁৰ স্বামীৰ বাতৰি কোনো মতেই নকলে; জয়মতীৰ পৰামৰ্শত গদাপাণি নগা পৰ্বতলৈ পলাই গৈছিল।

জেৰেঙা পথাৰত সতী জয়মতী

পিছত লৰা ৰজাই তেওঁৰ স্বামীৰ খবৰ উলিয়াবলৈ জয়মতীক শিৱসাগৰৰ জেৰেঙা পথাৰত গছত বান্ধি চাউডাঙৰ হতুৱাই নানাপ্ৰকাৰ শাস্তি দিয়ালে। জয়মতীক বেতেৰে কোবাইছিল, তপত লোহাৰে দাগো দিছিল—তথাপি গদাপাণি ক'ত আছে তেওঁ জানিও সেই খবৰ

নকলে। শেষত তেওঁ সেই জেৰেঙ্গা পথাৰতে গছৰ বান্ধতে
মৰা পৰিল। এইদৰে স্বামীৰ কাৰণে, দেশৰ কাৰণে
জয়মতী জীৱন দিলে। জয়মতীৰ জীৱন ধন্য! তেওঁ
আমাৰ অসমীয়া তিৰোতাৰ নাম উজ্জ্বল কৰি ৰাখিলে
আৰু অসমীয়া তিৰোতাই স্বামীৰ কাৰণে যে জীৱন দিব
পাৰে জয়মতীয়ে প্ৰমাণ কৰিলে।

আমাৰ ৰাজ্য এনেকুৱা সতীৰ লীলাভূমি।

জয়মতীৰ পুতেক ৰুদ্ৰ সিংহই তেওঁৰ মাকৰ নাম
চিৰদিনলৈ যুগ্মীয়া কৰি ৰাখিবলৈ সেই জেৰেঙ্গা
পথাৰতে ~~জয়সাগৰ~~ আৰু ~~জয়দ'ল~~ নিৰ্মাণ কৰাই
দিছিল। আজিও সেই চিন চাল আছে। ইয়াৰ পাৰতে
বৰ্ত্তমান শিৱসাগৰ কলেজ স্থাপিত হৈছে।

জয়সাগৰৰ পাৰৰ জয়দ'ল

বংপুৰৰ বংঘৰ

শিৱসাগৰৰ শিৱদ'ল

গড়গাঁৱৰ কাৰেংঘৰ

মহাৰাজ ৰুদ্ৰ সিংহ

জয়মতী কুঁৱৰীৰ স্বামী—গদাধৰ সিংহ। লৰা ৰজাক মাৰি এওঁ ৰাজপাটত উঠে। অলপ দিন ৰজা হোৱাৰ পাছতেই এওঁৰ মৃত্যু হয়। পিছত তেওঁৰ উপযুক্ত পুতেক ৰুদ্ৰ সিংহ ৰজা হয়। আহোম ৰজাসকলৰ ভিতৰত ৰুদ্ৰ সিংহ বৰ পৰাক্ৰমী আৰু ভাল ৰজা আছিল।

সেই সময়ত অসমৰ সমাজ বৰ বেয়া হৈছিল। ৰুদ্ৰসিংহই সামাজিক, ৰাজনৈতিক সকলো বিষয়তে ৰাজ্যৰ বহুত ভাল কাম কৰিছিল। অসমৰ বাহিৰে অন্য দেশৰ লগত—আনকি তিব্বত আদি দেশৰ লগতো বেহা-বেপাৰ কৰিবলৈ মানুহক পৰামৰ্শ আৰু সুবিধা কৰি দিছিল। বৰা, শইকীয়া, হাজৰিকা আদি উপাধি দি বহুত উপযুক্ত লোকক বিষয়া পাতি শাসনকাৰ্য্যত সুমুৱাই দেশত শান্তি স্থাপন কৰালে। বঙ্গ দেশৰপৰা বহুত সোণাৰী, দৰ্জী, কঁহাৰ অনাই অসমত ঠাই দিছিল। ৰঙপুৰ নগৰখন তেৱেঁই সজাইছিল, আৰু তাত তলাতল ঘৰ, বঙাঘৰ, মঠ-মন্দিৰ তেৱেঁই সজাইছিল।

জয়মতীৰ সতীত্বৰ চিন ৰাখিবলৈ, তেওঁ জয়সাগৰ দোল আৰু পুখুৰী খন্দাইছিল আৰু ৰঙপুৰলৈ যোৱা শিলৰ সঁকোও মহাৰাজা ৰুদ্ৰ সিংহই বন্ধাইছিল। তেওঁৰ পিতাক গদাধৰ সিংহই আৰম্ভ কৰি যোৱা মাটিৰ পিয়ল এৱেঁই

সম্পূৰ্ণ কৰিছিল। দেশৰ আৰু দহৰ ভাল কাম কৰা
ৰজা মহাৰজাবিলাকৰ ভিতৰত ৰুদ্ৰ সিংহ বিখ্যাত
আছিল আৰু অসমৰ গৌৰৱ বঢ়াইছিল।

অকা ৰজা টাগি

আমাৰ উত্তৰে অকা জাতিৰ বসতি। এই অকা
জাতিটোৰ দুটা ফৈদ আছে—এটাৰ নাম **কপাহচোৰ**
আৰু আনটোৰ নাম **হাজাৰিখোৰ**। টাগি ৰজা
কপাহচোৰ দলৰ নেতা আছিল। তেওঁ আচলতে অকা
বিলাকৰ ৰজা নাছিল। পিচে তেওঁ বৰ বীৰ আছিল;
সেই কাৰণে তেওঁক ৰজা বুলিছিল।

অকাবোৰ স্বাধীনতা ভালপোৱা জাতি। এওঁলোকৰ
যুদ্ধৰ অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ কেৱল যাঠী, জোং, দা। ইহঁতৰ মাজত যি
জনেই ধনী সিয়ে নেতা হব।

আজি প্ৰায় ডেৰশ বছৰৰ আগৰ কথা। এই টাগি
ৰজাই কপাহচোৰ অকাইতৰ নেতা হৈ আমাৰ ভৈয়ামত
লুট-পাত, হত্যাকাণ্ড চলাইছিল। পিছত ১৮২৯ চনত—
ইংৰাজে চেষ্টা কৰি তেওঁক বন্দী কৰে আৰু গুৱাহাটীত
কিছুদিন বন্দ কৰি ৰাখে।

এবাৰ শান্তি স্থাপন কৰিবলৈ এওঁক এৰি দিছিল
কিন্তু তথাপি অলপ দিন পাছতেই আকৌ আগৰ দৰে
ভৈয়ামৰ ঘৰবাৰী লুট-পাত কৰিব ধৰে। সেই সময়ত
ইংৰাজে পৰ্বতীয়াসকলক দমন কৰিবলৈ তেজপুৰৰ
বালিপাৰাত কোঠ মাৰি ললে। তাকে দেখি অকা টাগি
ৰজাই ইংৰাজক খেদি দি স্বাধীন হৈ থাকিবলৈ আগতকৈ
বেচি কৰিহে লুট-পাত কৰিব ধৰিলে।

শেষত টাগি ৰজাই ইংৰাজে স্থাপন কৰা বালিপাৰাৰ
কোঠ আক্ৰমণ কৰি ধ্বংস কৰি পেলালে আৰু প্ৰায়
১০।১২ বছৰ ভৈয়ামৰ ঠাইবোৰ আক্ৰমণ কৰিয়ে আছিল
আৰু যাতে অকাবোৰ চিৰকাললৈ স্বাধীন হৈ থাকিব
পাৰে আৰু ইংৰাজৰ তললৈ আহিব লগীয়া নহয় তাৰ
বাবে সৰু সৰু যুদ্ধ কৰিয়ে আছিল।

শেষত টাগি ৰজা ধৰা পৰিল কিন্তু অকাসকলে
অৰাজকতা কৰিব পাৰে বুলি ভয় কৰি তেওঁক ইংৰাজে
নমৰা পৰ্য্যন্ত পেনচন দি বন্দী কৰি ভৈয়ামতে ৰাখিলে
যাতে পৰ্বতলৈ গৈ অকাইতক সহায় কৰিব নোৱাৰে।

আমাৰ পৰ্বতীয়া ভাইসকল যে স্বাধীনতাপ্ৰিয় লোক
টাগি ৰজাৰ কাৰ্য্যতেই প্ৰমাণ হয়।

মণিৰাম দেৱান

শিৱসাগৰ জিলাৰ চাৰিং গাঁৱত মণিৰাম দেৱানৰ জন্ম হৈছিল। এওঁৰ জন্মৰ সময়ত অসম স্বাধীন আছিল। এওঁ ডেকা হৈ অহাৰ সময়ত ইংৰাজে যাণ্ডাবু সন্ধি মতে অসম অধিকাৰ কৰি ললে।

দেশৰ অৱস্থা ভাল হব বুলি তেওঁ প্ৰথমে ইংৰাজক ৰাজ্য লোৱাত সহায় কৰিছিল আৰু লগতে ইংৰাজৰ ভাল গুণবোৰ যেনে বুদ্ধি, কোশল, কৰ্মপটুতা, সুশৃঙ্খল হিচাবে কাম কৰিব পৰা গুণবোৰ শিকি লৈছিল আৰু লগতে চিংফো, মটেক আদি পৰ্বতীয়া জাতিবোৰক বুজাই ইংৰাজৰ বশ মনাইছিল।

এওঁ অসমত চাহ খেতি কৰিবলৈ ইংৰাজক সুবিধা কৰি দিছিল আৰু তেৱেঁই আসাম চাহ কোং নামৰ কোম্পানীৰ দেৱান হৈছিল। এওঁ প্ৰথমে ইংৰাজৰ তলত চিৰস্তাদাৰ কাম কৰিছিল, পাছত অৱসৰ লৈ নাজিৰাত ভালকৈ ঘৰ-দুৱাৰ কৰে আৰু কেবাখনো চাহ বাগিচা কৰি অৱস্থা ভাল কৰি লয়।

ইংৰাজসকলে পুৰন্দৰ সিংহক তলতীয়া ৰজা পাতে আৰু মণিৰাম দেৱান সেই ৰজাৰ মন্ত্ৰী বা দেৱান হয়। পাছত ৰজাই ইংৰাজক খাজনা দিব নোৱাৰাত ভঙ্গা যায় আৰু দেৱানো এৰা পৰে।

ইংৰাজৰ এই কাৰ্য্যত কিন্তু আমাৰ মণিৰাম

দেৱানৰ ভাল নেলাগিল, আৰু তেতিয়াৰ পৰাই তেওঁৰ ভাব হ'ল কেনেকৈ ইংৰাজক খেদি অসম পুনৰ স্বাধীন কৰিব পাৰে, আৰু তাৰে ষড়যন্ত্ৰ কৰিবলৈ ধৰিলে। তাৰ পাছত এবাৰ নাবালক ৰজা কন্দৰ্পেশ্বৰ চাৰিওত ৰজা হয়। তেতিয়া মণিৰাম এওঁৰ উপদেষ্টা হৈছিল। মণিৰাম এজন দেশপ্ৰেমিক আৰু ৰাজনীতি জ্ঞান থকা লোক আছিল।

পিছত ১৮৫৭ চনত ইংৰাজক ভাৰতৰপৰা খেদিবলৈ গোটেই ভাৰততে চিপাহী বিদ্ৰোহ হয়; তেতিয়া সেই সুযোগতে আমাৰ মণিৰাম দেৱান কলিকতালৈ গৈ অসমক স্বায়ত্তশাসন দিব লাগে বুলি গৱৰ্ণৰ জেনেৰেলৰ ওচৰত আবেদন কৰিছিল। পিছত কোনো ফল নোহোৱাত ইংৰাজৰ বিৰুদ্ধে উঠিব লাগে বুলি যুৱৰাজ কন্দৰ্পেশ্বৰ সিংহলৈ গোপনে চিঠি দিছিল। সেই চিঠি হৰনাথ বৰুৱা নামে এজন দাৰোগাই পাই, ইংৰাজক দিয়ে। সেই চিঠিকে সূত্ৰ কৰি ইংৰাজে সেই সময়ৰ অসমীয়া বহুত নেতাক, লগতে কলিকতাত মণিৰাম দেৱানক আৰু কন্দৰ্পেশ্বৰ যুৱৰাজক বন্দী কৰে আৰু আমাৰ স্বদেশপ্ৰেমী মণিৰাম দেৱানক ৰাজদ্ৰোহৰ অপৰাধত ফাঁচি দিয়ে।

এই আন্দোলনত ইংৰাজ খেদা ষড়যন্ত্ৰৰ বাবে ছহীদ পিয়লি ফুকনকো ইংৰাজে ফাঁচি দিয়ে। দেশৰ পুনৰ উদ্ধাৰৰ বাবে যুঁজি ছয়ো ছহীদ হ'ল। অসমৰপৰা ইংৰাজক খেদা স্বাধীনতাৰ মোন যুদ্ধ এয়ে প্ৰথম।

কোনো মানুহ চিৰকাল জীয়াই নেথাকে; পিছে যি মানুহে দেশৰ কাৰণে জীৱন দিব পাৰে তেওঁৰ জীৱন ধন্য। মণিৰাম দেৱান, পিয়লি ফুকন মৰিও অমৰ। সেই সময়ত ভাৰতৰ অন্যান্য ঠাইত স্বাধীনতা সংগ্ৰাম হোৱাত অসমৰ নিচিনা সুদূৰ পাহাৰীয়া দেশত আমাৰ মণিৰামেও ইংৰাজৰ বিৰুদ্ধে ঠিয় হৈ জীৱন বলি দিয়া অসমৰ পক্ষে বৰ গৌৰৱৰ কথা।

টিকেদ্ৰজিত

এতিয়াৰ পৰা প্ৰায় চাৰি কুৰি বছৰ মান আগতে মণিপুৰত সুৰচন্দ্ৰ সিংহ নামে এজন ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল। সেই সময়ত মণিপুৰৰ সিংহাসন লৈ বৰ গুণগোল হৈছিল। আৰু গোলমাল ইমান ডাঙৰ হৈ উঠিছিল যে কেইবছৰ মানৰ ভিতৰতে মণিপুৰীবিলাক সাত আঠ বাৰ বিদ্ৰোহী হৈ উঠিছিল।

ৰজা সুৰচন্দ্ৰই তিনি ভাই আছিল, এজনৰ নাম কুলচন্দ্ৰ আৰু আন জনৰ নাম টিকেদ্ৰজিত। পিছে তেওঁলোকৰ মাজত ভাতৃ-বিদ্বেষ হোৱাত আপোচ হৈ কুলচন্দ্ৰ যুৱৰাজ, টিকেদ্ৰজিত সেনাপতি আৰু সুৰচন্দ্ৰ ৰজা হয়।

আপোচ হোৱা সত্ত্বেও কেই বছৰমান পাছত ১৮৯৯ চনত মণিপুৰত এটা বৰ ডাঙৰ বিদ্ৰোহ ঘটে। সেই সময়ত অসমত ইংৰাজৰ চীফ কমিচনাৰ আছিল মিঃ কুইণ্টেন্ আৰু পলিটিকেল অফিচাৰ আছিল মিঃ প্ৰিমউড। এওঁলোক দুয়ো কিছুমান ইংৰাজ সৈন্য লৈ এই বিদ্ৰোহ দমাবলৈ যায়। সেনাপতি টিকেদ্ৰজিত বৰ সাহী আৰু স্বাধীনচিতিয়া আছিল।

প্ৰথমতে চীফ কমিচনাৰ মণিপুৰ পাই সেনাপতি টিকেদ্ৰজিতক আপোচ কৰিবলৈ মাতি পঠালে কিন্তু তেওঁ নাহিল। তেতিয়া তেওঁক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিবলৈ সৈন্য পঠাই দিলে। তাতে মণিপুৰীবিলাকৰ ইংৰাজৰ লগত এক দিন যুদ্ধ হয় আৰু শেষত মিতমাত হব বুলি ইংৰাজ বিষয়াসকলক মাতি পঠায়।

সেই মতে দৰবাৰলৈ চীফ কমিচনাৰ আৰু তেওঁৰ লগত চাৰিজন বিষয়া ইংৰাজৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে যায়; কিন্তু আপোচ আলোচনাৰ পাছত মিতমাতৰ একো বন্দোৱস্ত নোহোৱা দেখি তেওঁলোক শিবিৰলৈ উভতি আহিব ধৰিলে। ঠিক সেই সময়ত ৰাজপ্ৰাসাদৰ পৰা ওলাই আহোঁতে সেনাপতি টিকেদ্ৰজিতৰ পৰামৰ্শ মতে চীফ কমিচনাৰ আৰু তেওঁৰ লগৰীয়া বিষয়া কেইজনক মণিপুৰী সকলে বধ কৰে।

এই ঘটনাৰ এমাহ পাছতেই ইংৰাজ সৈন্য মণিপুৰ ভৰি পৰিল আৰু গোটেই ৰাজ্যখন অধিকাৰ কৰি ললে। ইয়াৰ ফলত ইংৰাজ কৰ্মচাৰীক ঠেকত পেলাই হত্যা

কৰা অপৰাধত সুৰচন্দ্ৰ সিংহক দেশান্তৰ কৰিলে, কুলচন্দ্ৰক আন্দামান দ্বীপলৈ নিৰ্ৰাসন দিলে, সেনাপতি টিকেन्द्रজিত আৰু লগৰীয়া কেইজনমান অপৰাধীক ফাঁচি দিলে।

মণিপুৰ ৰাজ্য ইংৰাজৰ অধীনলৈ নিবলৈ চেষ্টা কৰাত টিকেन्द्रজিতে বাধা দি সেই ৰাজ্যৰ স্বাধীনতা ৰক্ষা কৰিবলৈ জীৱন বলি দিলে। তেওঁৰ নাম আজি মণিপুৰী সকলৰ মাজত এজন স্বদেশহিতৈষী পুৰুষ বুলি জনাজাত হৈ আছে।

বীৰ টীকট সিং

টীকট সিং জয়ন্তীয়া ৰজাসকলৰ এজন বংশধৰ আছিল। ইংৰাজে মানক খেদি অসম লোৱাৰ আগতে এওঁ খাচীয়া ৰাজ্যৰ ৰজা আছিল। বহুত পৰ্বত পাহাৰ থকা সত্ত্বেও এওঁৰ দিনত খাচীয়াসকলে তললৈ নামি আহি কামৰূপৰ মানুহৰ লগত বেহা-বেপাৰ কৰিছিল।

মানক অসম আৰু কাছাৰৰ পৰা খেদিবলৈ ইংৰাজৰ সেনাপতি ডেভিড স্কট নামে এজন চাহাব আহিছিল। এই ডেভিড স্কটে টীকট সিংৰ লগত মিত্ৰতা কৰি সকলো কথা বুজি লৈছিল আৰু শ্রীহট্টলৈ অসমৰপৰা খাচীয়া দেশৰ

মাজেদি যাবলৈ এটা বাট বান্ধিবলৈ অনুমতি লৈছিল। সেই অনুসাৰে ইংৰাজসকলে লাহে লাহে বহুত সৈন্য-সামন্ত আনি ললে। ইংৰাজসকলৰ উদ্দেশ্য যাতে লাহে লাহে গম নোপোৱাকৈ পৰ্বত পাহাৰ সকলো অধিকাৰ কৰি খাচীয়া ৰাজ্যখনো তেওঁ-লোকৰ তললৈ আনিব পাৰে।

পিছত টীকট সিঙে ইংৰাজৰ ফন্দি বুজিব পাৰিলে আৰু শেষত ইংৰাজক আলি বান্ধিবলৈ বাধা দিলে। ইংৰাজে কথা নুশুনাত কেবাজনো

ইংৰাজ বিষয়াক বন্দী কৰি থয়। এই কথা জানিব পাৰি ইংৰাজৰ খণ্ড উঠিল আৰু লগতে ভয়ো লাগিল। পিছে লাহে লাহে ইংৰাজ আৰু খাচীয়াসকলৰ মাজত যুঁজ হব ধৰিলে। কিন্তু ইংৰাজসকলৰ দৰে তেতিয়াৰ দিনত খাচীয়াসকলৰ যুদ্ধৰ অস্ত্ৰ—খাৰ-বাৰুদ, বন্দুক একো নাছিল; কেৱল যাঠি, জোং, দা, কুঠাৰ। বীৰ টীকট সিংহে খাচীয়াবিলাকক ইংৰাজৰ বিৰুদ্ধে যুঁজিবলৈ উচতাই দিলে আৰু এইদৰে খণ্ড যুদ্ধ বহুতো হ'ল। কিছুদিন পাছত টীকট সিংক ইংৰাজে বন্দী কৰি

চিলঙৰ বাট

গুৱাহাটীত ৰাখে। পাছত ঢাকাৰ জেইলত নি ৰাখিছিল। সেই বন্দীশালতে টীকট সিং মৰা যায়।

টীকট সিং বীৰ আছিল। তেওঁ দেশক ভাল পাইছিল। ইংৰাজক খেদি দেশ স্বাধীন কৰি ৰখাটো তেওঁৰ জীৱনৰ ব্ৰত আছিল। দেশবাসীয়ে তেওঁৰ স্বদেশ-প্ৰীতি বুজি পাইছে। পিয়লি ফুকন, মণিৰাম দেৱান, মণিপুৰৰ টিকেদ্ৰজিত আৰু খাটীয়া দেশৰ টীকট সিং একে শ্ৰেণীৰে জাতীয় বীৰ। এওঁলোকৰ কৰ্মপদ্ধতি অসমৰ, আনকি গোটেই ভাৰতৰ গৌৰৱৰ বস্তু। এওঁলোকে দেশৰ স্বাধীনতা ৰক্ষাৰ কাৰণে নিজৰ প্ৰাণ বলি দিছিল। ধন্য এওঁলোকৰ জীৱন! এওঁলোক অসমৰ গৌৰৱৰ বস্তু।

ৰাণী গাইদালো

১৯১৫ চনত নগা পৰ্বতত ৰাণী গাইদালোৰ জন্ম হয়। তেওঁ নগা পুৰোহিত বংশৰ ছোৱালী। খৃষ্টান সকলৰ মিছনাৰী স্কুলত গাইদালো ১ম মান শ্ৰেণীলৈ পঢ়িছিল। তেওঁৰ স্বভাব-চৰিত্ৰ সৰুৰেপৰা বৰ ভাল আছিল, আৰু নগা জাতিটোক কেনেকৈ ভাল কৰিব পাৰে তাৰে কাৰণে তেওঁ সদায় ভাবিছিল। তেওঁ নগা কবা ফৈদৰ ছোৱালী আছিল।

পিছত মহাত্মা গান্ধীৰ অহিংসা নীতিৰ কথা গাইদালোৱে কাগজে-পত্ৰে পঢ়ি তেওঁৰ পথ লবলৈ ধৰিলে আৰু নগাৰ মাজত মহাত্মাৰ অহিংসা নীতি প্ৰচলন কৰিবলৈ ধৰিলে; তেতিয়াৰপৰা গাইদালো ৰাণী বুলি জনাজাত হ'ল। আচলতে তেওঁ কোনো ৰজাৰ ৰাণী নাছিল।

নগা ৰাণী গাইদালো

নগা পৰ্বত ইংৰাজৰ অধীনলৈ আহে। ১৯২১ চনৰ পৰা ভাৰতত স্বাধীনতাৰ কাৰণে আন্দোলন চলে। এইদৰে ১৯৩৩ চনত গোটেই ভাৰততে পুনৰ আন্দোলন চলাত

ৰাণী গাইদালোই তাত যোগ দিয়ে। তেতিয়া তেওঁৰ ১৮ বছৰ মাত্ৰ বয়স হৈছিল। তেওঁ মহাত্মাৰ আদৰ্শৰে অহিংসভাৱে স্বাধীনতা যুঁজত নগাসকলক জগাব ধৰিলে। তেওঁৰ এই আন্দোলন কিন্তু ইংৰাজসকলে ভাল নেপালে।

গোটেই ভাৰততে ইংৰাজে লাখ লাখ মানুহক বন্দী কৰিলে। সেইদৰে গাইদালোকে ধৰি আনি আজীৱন অন্ধকাৰ জেইলত আটক কৰি ৰাখিলে।

১৯৩৭ চনত শ্ৰীজৱহৰলাল নেহৰু অসমলৈ আহোঁতেহে ৰাণী গাইদালোৰ বিষয়ে ভালকৈ জনাজাত হ'ল। এজনী সামান্য জনজাতীয় নগা ছোৱালীৰ অহিংসা নীতিত বিশ্বাস আৰু স্বদেশ সেৱাৰ উদাহৰণ দেখি গোটেই ভাৰতৰ নেতাসকল আচৰিত হৈছিল।

১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগষ্টৰপৰা আমাৰ দেশ স্বাধীন হয় আৰু তেতিয়া ভাৰতৰ হাজাৰ হাজাৰ কংগ্ৰেছ কৰ্মী বন্দীশালৰপৰা মুক্তি লাভ কৰে। তাৰ লগতে আমাৰ জনজাতীয় বীৰাঙ্গণা ৰাণী গাইদালোইও সম্পূৰ্ণ মুক্তি পায়। শ্ৰীনেহৰুৱে তেওঁক ৫০০ টকা দি সহায় কৰে আৰু আমাৰ অসম চৰকাৰে তেওঁক মাহে ৭৫ টকাকৈ পেন্‌চন দি ৰাখিছে। জনজাতিৰ মাজতো যে এনে স্বাধীনচিহ্নীয়া নাৰী থাকিব পাৰে তাক ৰাণী গাইদালোৰ জীৱনত দেখা যায়।

সোণাৰাম চাংমা

গোৱালপাৰা আৰু গাৰো পাহাৰ সীমাতে শাল-পাৰা নামে এখন গাঁও আছে। সেই গাঁৱতে আমাৰ সোণাৰাম চাংমা ওপজে। তেওঁ বৰ স্বাধীনতাপ্ৰিয় লোক আছিল। গাৰো জাতিয়ে কেনেকৈ একতাবদ্ধ হৈ উন্নতি কৰিব পাৰে তাৰ বাবে তেওঁ আজীৱন খাটিছিল।

তেওঁ ইংৰাজী স্কুলত পঢ়ি ইংৰাজী ভাষা জনা হোৱাত ইংৰাজ গবৰ্ণমেণ্টে কুটবুদ্ধি কৰি এটা চাকৰী দি হাত কৰিব চাইছিল কিন্তু এই প্ৰস্তাৱত সোণাৰাম চাংমা সন্মত নহল, কাৰণ চাকৰী ললে ইংৰাজৰ কিনা গোলাম হব লাগিব। লাহে লাহে তেওঁ গাৰোজাতিৰ নেতা হৈ উঠিল।

গাৰো জাতিৰ মানুহ গোৱালপাৰা জিলাৰ লক্ষ্মীপুৰ, বিজনী আদি ঠাইলৈ জুৰি আছিল। ইংৰাজবিলাকে গাৰো পাহাৰৰ বহু ঠাই অধিকাৰ কৰি লবলৈ ধৰা দেখি সোণাৰাম চাংমাই ইংৰাজৰ বিৰুদ্ধে গাৰোসকলক জগাই তুলিলে। তেতিয়া তেওঁক আকৌ ইংৰাজে এটা ডাঙৰ বিষয় দিবলৈ ইচ্ছা কৰিলে, কিন্তু সোণাৰামে গ্ৰহণ নকৰিলে। তেওঁ জাতিৰ উন্নতিৰ কাৰণে নিজৰ সুখ ত্যাগ কৰি গাৰো অঞ্চলৰপৰা ইংৰাজক খেদি দিবলৈ আন্দোলন চলালে। গাৰোসকলক বুজাই এক কৰিলে আৰু ইংৰাজৰ লগত যুদ্ধ কৰিবলৈ আন্দোলন চলালে।

সোণাৰাম চাংমাৰ এই আন্দোলন গাৰো সমাজত প্রচলিত হোৱাত ইংৰাজে ভয় কৰি দক্ষিণ সদৰ আলিক গাৰো পাহাৰ আৰু গোৱালপাৰাৰ সীমা কৰি তেওঁলোকে অধিকাৰ কৰা গাৰো অঞ্চল এৰি দিলে আৰু গোৱালপাৰা জিলাত বাস কৰা গাৰোসকলৰ বেচি ভাগ ঠাই গাৰো পাহাৰ জিলাৰ ভিতৰত পৰিল। বিনা বক্তৃপাতে সোণাৰামৰ উদ্দেশ্য সিদ্ধি হ'ল।

ইয়াৰ পাছত গোৱালপাৰা জিলাত থকা গাৰো সকলক লৈ এখন 'প্ৰজাস্বত্ব' অনুষ্ঠান স্থাপন কৰিলে আৰু চাংমা তাৰে গুৰিয়াল হ'ল। কিছুদিন পাছতে চাংমা মৰিল। সোণাৰাম চাংমা গাৰোসকলৰ পিতা-স্বৰূপ।

আজি তেওঁৰ নাম গাৰোসকলৰ মুখে মুখে। তেওঁ ইংৰাজৰ বিৰুদ্ধে ঠিয় হৈ মৰিও অমৰ হৈছে আৰু গাৰো জাতিৰ কিয়—লগতে গোটেই অসমবাসীৰ গোবৰৰ স্থল হৈছে।

তৰুণৰাম ফুকন

নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ

হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা

গোপীনাথ বৰদলৈ

১৯২৬ চনৰ পাণ্ডু কংগ্ৰেছ আৰু সেই সময়ৰ আমাৰ দেশৰ নেতাসকল

গুৱাহাটীৰ ওচৰৰ পাণ্ডুত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত ১৯২৬ চনত কংগ্ৰেছ জাতীয় মহাসভা বহিছিল। ভাৰতৰ প্ৰায় সকলো নেতাই তাত উপস্থিত আছিল। এই কংগ্ৰেছ মহাসভা পতা বৰ টান কাম। লাখ লাখ টকা খৰচ হয় আৰু ই এটা বৰ ডাঙৰ অনুষ্ঠান। মুঠতে কবলৈ গলে, মাত্ৰ কেইদিন মানৰ কাৰণে এখন আধুনিক নগৰ পাতিব লাগে। গতিকে বহুত দেশে মাতিবলৈ সাহকে কৰিব নোৱাৰে।

এই কংগ্ৰেছ মহাসভা স্থাপন কৰা আজি প্ৰায় তিনি কুৰি আঠ বছৰ হ'ল। বছৰে বছৰে ডাঙৰ ডাঙৰ চহৰত একোবাৰ বহে আৰু তাত সমগ্ৰ ভাৰতৰ অভাব অভিযোগ আলোচনা কৰে।

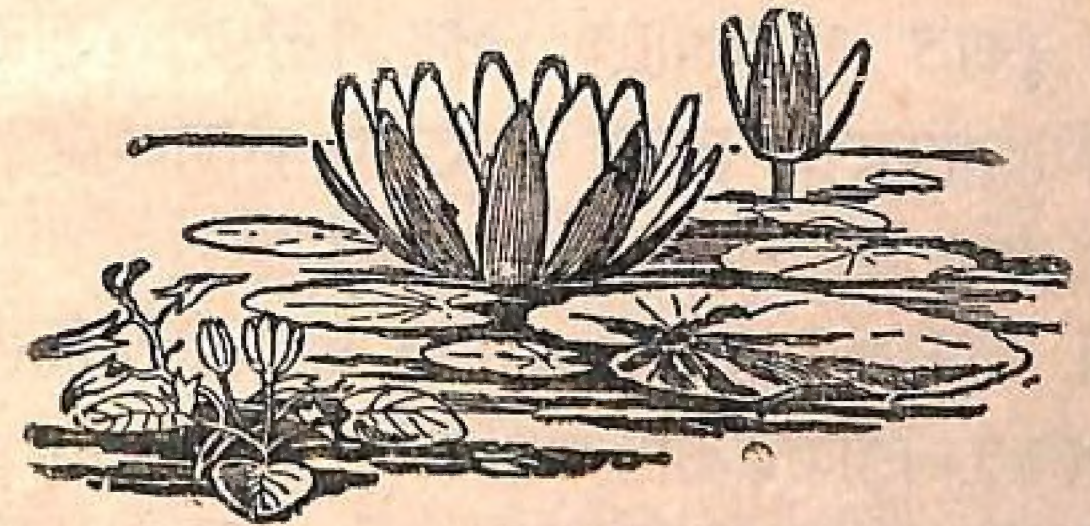
সেই সময়ত আমাৰ অসম দেশৰ নেতাসকলৰ ভিতৰত প্ৰধান আছিল দেশভক্ত তৰুণৰাম ফুকন, কৰ্মবীৰ নবীনচন্দ্ৰ বৰদলৈ, লোকপ্ৰিয় গোপীনাথ বৰদলৈ দেৱ আৰু ত্যাগবীৰ হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। এওঁলোকে মৰসাহ কৰি কংগ্ৰেছ জাতীয় মহাসভা পাণ্ডুত পাতে। এই সভালৈ মহাত্মা গান্ধী, মতিলাল নেহৰু, মদনমোহন মালব্য,

মহম্মদ আলী, সৰোজিনী নাইডু আৰু বহুত নেতা উপস্থিত হৈ অসমক পবিত্ৰ কৰি গৈছে। এই কংগ্ৰেছ মহাসভাৰপৰাই অসমৰ গোৰব সমগ্ৰ ভাৰতত বিয়পি পৰিছিল আৰু আমাৰ ছখুনী অসমো যে ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ এটা অঙ্গ সেইটো সকলোৱে স্বীকাৰ কৰি গৈছে।

এই সভা পতাৰ খৰচ বহন কৰিবলৈ ৰাইজৰ দানৰপৰা উঠা ধনৰপৰা নিমিলাত দেশভক্ত ফুকন আৰু কৰ্মবীৰ বৰদলৈ দুজনা নেতাই বহুত কষ্ট কৰিব লগীয়া হৈছিল; আনকি তেওঁলোকৰ নিজৰ ঘৰ-মাটি মহাজনক বন্ধক দিও খৰচ বহন কৰিব লগীয়া হৈছিল।

আজি তেওঁলোকৰ নাম অসম বুৰঞ্জীত জিলিকি আছে। তেতিয়াৰপৰাই কংগ্ৰেছ মহাসভাক পুনৰ মাতিবলৈ আমাৰ বৰ্তমান নেতাসকলে সাহকে কৰিব পৰা নাই।*

এই সভা পতাৰপৰা অসমৰ গোৰব ৰক্ষা হৈছে।

* পুনৰ ১৯৫৮ চনত গুৱাহাটীত কংগ্ৰেছ অধিবেশন পতা হয়।

বিয়াল্লিছৰ গণ-আন্দোলন

ইংৰাজসকলে বেহা-বেপাৰৰ জৰিয়তে গোটেই ভাৰতবৰ্ষখন অধিকাৰ কৰি লৈছিল, আৰু আমাৰ দেশৰ ৰজা মহাৰজা, নবাবসকলৰ মাজত ভেদাভেদ ভাব স্তম্ভুৱাই দি প্ৰায় ২০০ বছৰ কাল তলতীয়া কৰি ৰাখিছিল। পিছে মানুহৰ দিন সমানে নেযায়— এইটো নিয়তিৰ নীতি।

আমাৰ জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীয়ে অহিংসা নীতি প্ৰচাৰ কৰি জাতীয় কংগ্ৰেছৰ জৰিয়তে অসহযোগ আন্দোলন চলাই ইংৰাজৰ লগত বহুদিন আলাপ আলোচনাত একো কৰিব নোৱাৰি শেষত বিৰক্ত হৈ ১৯৪২ চনত স্বাধীনতাৰ শেষ আন্দোলন চলাই আৰু ইংৰাজক ভাৰতৰপৰা গুচি যাবলৈ কয়।

এই আন্দোলনত ভাৰতৰ সকলো নৰনাৰী, হিন্দু-মুছলমান খৃষ্টান সকলোৱে যোগ দিছিল আৰু ১৯৪২ চনত এই আন্দোলন চলাই গতিকে উনিশাটো বাদ দি '৪২ চনৰ আন্দোলন বুলিয়ে জনাজাত হ'ল।

এইটো এটা গণ-আন্দোলন—ইংৰাজক ভাৰত ত্যাগ কৰিব কলে। গোটেই ভাৰতত দল্‌দোপ উঠিল। চাৰিওফালে “ইংৰাজ গুচি যোৱা” এই ধ্বনি উঠিল; লগে লগে ইংৰাজ ৰাজত্বও কঁপি উঠিল। ইপিনে ভাৰতৰ গণ-

আন্দোলন—ৰাইজে ৰজা, ৰাইজে মূৰ দাঙি উঠিলে ৰজাই একো কৰিব নোৱাৰে।

এতিয়া কথা হ'ল ইংৰাজে সোণৰ ভাৰত কেনেকৈ এৰে! ইংৰাজ সৈন্য-বাহিনীয়ে ৰাইজক দমন কৰিবলৈ

কনকলতা

ধৰিলে। তেজেৰে বাট-ঘাট ৰঙা হ'ল; বন্দীশালবোৰ মানুহে নধৰা হ'ল। হাজাৰ হাজাৰ আন্দোলনকাৰীয়ে দেশৰ বাবে প্ৰাণ দিলে। গোটেই ভাৰততে হাহাকাৰ লাগি উঠিল। ৰাইজে ইংৰাজৰ থানা, স্কুল, কাছাৰী জুই লগাই দিলে, ৰেল লাইন ভাঙ্গি দিলে। ৰাইজে হিংসাবৃত্তি অৱলম্বন কৰা দেখি মহাত্মাই অনশন কৰিলে।

আমাৰ দেশতো সেই '৪২ আন্দোলনত হাজাৰ হাজাৰ মানুহে যোগ দিছিল। তাৰে ভিতৰত বিশেষকৈ গোলা-

ঘাটৰ কুশল কোঁৱৰ, তেজপুৰৰ বৰঙাবাৰীৰ কণকলত মুকুন্দ কাকতী, ভাগেশ্বৰী আদি ছহীদ হ'ল।

'৪২ চনৰ গণ-আন্দোলনত যোগ দি অসমে ভাৰত-অন্য দেশৰ লগত সমানে যাই অসমৰ গোবৰ ৰক্ষা কৰিছে। আৰু সেই গতিকৈ আজি ভাৰত যুক্তৰাষ্ট্ৰ লগত অসমো এটা প্ৰধান অঙ্গ হৈ পৰিলে, নহলে অসম বহুত পিছ পৰি থাকিলহেঁতেন। গতিকে সেই আন্দোলন হোৱা ছহীদসকল মৰিও অমৰ হৈছে আৰু অসমৰ গোবৰ ৰক্ষা কৰিছে! 'তেওঁলোক আমাৰ নমস্কা।

অন্ত